

11. Котляревский А. А. 1868. *О погребальных обычаях языческих славян*. Санкт-Петербург: Синодальная типография.
12. Левкиевская Е. Е. 2002. Вампир. В: Толстая С. М. (отв. ред.). *Славянская мифология: энциклопедический словарь*. Москва: Международные отношения, 60–61.
13. Рабинович Р. А. 2000. Испытание «волошским орехом», или Балканские волохи и русские волхвы. В: *Stratum plus 5*, 282–390.
14. Романчук А. А. 2016. Переход t', d' > k', g' в диалектах Балкано-Карпатского региона и его исторические причины. В: Кожухар В. Г., Кожухар К. С. (ред.). „*Relațiile etnoculturale moldo-ucrainene*”: simpozionul științific internațional în memoria academicianului Constantin Popovici „*Relațiile etnoculturale moldo-ucrainene*” = „*Українсько-молдовські етнокультурні зв'язки*”. Vol. 2: *Probleme actuale de istorie, limbă și cultură a ucraienilor din Republica Moldova = Актуальні питання історії, мови та культури українців Республіки Молдова*. Chișinău: Elan-Poligraf, 287–312.
15. Романчук А. А. 2016а. Варяги и варязи: к вопросу об этимологии и времени возникновения этнонима варяг. В: *Восточно-Европейский научный вестник 2*, 65–72.
16. Романчук А. А., Тащи И. Н. 2010. Ранняя история украинского села Булаешты в контексте истории Молдовы (XIV – начало XVII вв. от Р. Х.). Кишинев: Высшая Антропологическая Школа.
17. Шухевич В. 1908. Гуцульщина. Ч. 5. В: Материяли до українсько-руської етнології. Львів.
18. Marian S. Fl. 1892. *Înmormîntarea la români. Studiu etnografic*. București: Lito-Tipografia Carol Göbl.

Стаття надійшла 08.04.2017 року

УДК 811.161.2'42

Наталія Савчук
(Умань, Україна)
e-mail: natalya.savchuk22@gmail.com

ЗАСТАРІЛА ЛЕКСИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ФУНКЦІЙНО-МОТИВАЦІЙНОМУ АСПЕКТІ

У статті проаналізовано наукову літературу і сформульовано теоретичні положення про вивчення механізмів мотивації лексичних одиниць; представлено співвідношення понять **ідіостиль** та **ідіолект** як ключових репрезентацій індивідуальної мовної особистості автора художнього твору; надано визначення поняття мотиваційно зв'язаних слів у сучасній лінгвістиці та окреслити їх ключові характеристики будь-якого художнього твору; охарактеризовано застарілий лексичний склад як ключових мотиваційно зв'язаних слів; надано приклади застосування мотиваційно зв'язаних слів у творах Лесі Українки, репрезентованих різними тематично-функційними групами застарілої лексики.

Ключові слова: мотивація, ідіостиль, ідіолект, мотиваційно зв'язані слова, застарілий лексичний склад, Леся Українка.

Савчук Н. Устаревшая лексика украинского языка в функционально-мотивационном аспекте.

В статье проанализирована научная литература и сформулированы теоретические положения по изучению механизмов мотивации лексических единиц; представлено соотношение понятий **идиостиль** и **идиолект** как ключевых репрезентаций индивидуальной языковой личности автора художественного произведения; представлено определение понятия мотивационно связанных слов в современной лингвистике и определены их ключевые характеристики любого художественного произведения; охарактеризован устаревший лексический состав как ключевых мотивационно связанных слов; предложены примеры применения мотивационно связанных слов в произведениях Леси Украинки, представленных различными тематически-функциональными группами устаревшей лексики.

Ключевые слова: мотивація, идиостиль, идиолект, мотиваційно пов'язані слова, застарілий лексичний склад, Леся Українка.

Savchuk N. The obsolete words Ukrainian language in functional-motivational aspects.

The scientific literature has been critically analyzed and the theoretical fundamentals concerning the study of mechanisms of motivation of lexical units have been formulated; the interrelation of concepts **idiostyle** and **idiolect** as key representations of individual linguistic identity of the author's text has been represented; the definition of motivationally related words related to modern linguistics has been provided and their key characteristics of any fictional text have been outlined; the obsolete lexical structure as key motivationally related words has been characterized; the examples of motivationally related words have been provided from the fictional texts of Lesya Ukrainka, represented by various thematic-functional groups of obsolete words.

Keywords: motivation, idiostyle, idiolect, motivationally related words, obsolete lexical structure, Lesya Ukrainka.

Постановка наукової проблеми та її значення. Антропоцентричне спрямування сьогоденної лінгвістичної науки на дослідження взаємозв'язку мови і людини як носія цієї мови сприяло розширенню її аспектів, інтеграції в мовознавчі аспекти результатів інших наук, насамперед філософії (У. Еко), біології (У. Матурана), нейрології (А. Дамазіо), антропології (К. Леві-Стросс), семіотики (І. Серякова), психолінгвістики й етнолінгвістики (Є. Бартмінський, А. Залевська, Д. Терехова, С. Толстая), корпоральної семантики (Г. Крейдлін, Х. Рутроф), біосеміотики (Р. Харріс) та ін., які допомагають якнайповніше простежити, з одного боку, мотиваційно зв'язані слова, а з іншого – встановити мотиваційні ознаки, функції, які слугували ключовими механізмами для їх номінації взагалі й застосування тим чи тим митцем у художньому творі зокрема.

Сучасна теорія номінації з її основними векторами – словотвірною і когнітивною ономазіологією (О. Березович, Т. Вендіна, О. Селіванова, О. Снітко та ін.) зорієнтована на вивчення механізмів мотивації тих мовних одиниць, які дають змогу представити індивідуальний стиль будь-якого автора, митця, письменника, поета і т. ін. Саме тому складну і досі не розв'язану проблему при цьому становить аналіз мотиваційно зв'язаних лексико-граматичних класів слів пасивного лексичного словникового складу – *застарілого лексичного складу української мови*, адже вона акумулювала у своїй внутрішній і зовнішній формі складні механізми як первинного, так і вторинного знакопозначення.

Мета статті – представити застарілий лексичний пласт української мови у функційно-мотиваційному аспекті, репрезентованого в художніх творах Лесі Українки.

Завдання:

- критично проаналізувати наукову літературу і сформулювати теоретичні положення статті про вивчення механізмів мотивації лексичних одиниць;
- представити співвідношення понять *ідіостиль* та *ідіолект* як ключових репрезентацій індивідуальної мовної особистості автора художнього твору;
- надати визначення поняття *мотиваційно зв'язаних слів* у сучасній лінгвістиці та окреслити їх ключові характеристики будь-якого художнього твору;
- охарактеризувати застарілий лексичний склад як ключових мотиваційно зв'язаних слів;
- на матеріалі творів Лесі Українки проілюструвати застосування мотиваційно зв'язаних слів, репрезентованих різними тематично-функційними групами застарілої лексики.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Динамічний розвиток пізнавальної та комунікативної діяльності людини і, як наслідок, поява нових реалій, артефактів, предметів матеріальної і духовної культури зумовлюють постановку одного з основних завдань мови – «забезпечення всіх сфер життєдіяльності людини новими іменуваннями» [26, с. 5]. Це завдання залишається ключовим у теорії номінації. При цьому звертаємо увагу на те, що акту номінації, як правило, передує *мотивація*. Тому до теорії номінації має безпосереднє відношення і термін *мотив* номінації – ознака, покладена в основу найменування, тобто *внутрішня форма слова*. Разом із сигніфікативним і денотативним аспектом він складає структуру лексичного значення слова, під яким розуміють зміст слова, що відображає і закріплює у свідомості мовця його уявлення про предмет, властивості, процес, явище і т. ін. [13, с. 261].

Нині найбільш узагальненою і коректною, на думку Г. Ягафарової, є відображувальна теорія значення, повністю заснована і побудована на ономасіологічному підході. Процес вияву мотивації слова в момент номінації об'єкта, визначення мотиву, тобто ознаки, за якою названий об'єкт, називається *мотивізацією* слова [28, с. 177]. Невипадково у сучасній лінгвістиці з'явився новий напрям наукового аналізу – *мотивологія* (О. Блінова, М. Голєв, Томська мотивологічна школа).

Як пише Л. Ніколаєнко [21, с. 15–16], цитуючи Т. Гончарову [15, с. 56–58], у мовознавстві тривалий час обстоювали тезу про довільність, випадковість вибору мотивуючої ознаки в акті номінації. І лише наприкінці ХХ – на поч. ХХІ ст. основні положення теорії Б. Серебренникова [24] про випадковість вибору мотивуючої ознаки як основи найменування предмета або явища зазнали ревізії [11, с. 15–17; 25, с. 60–61 та ін.]. Зокрема, Ю. Степанов наполягає на необхідності перегляду цієї тези у світлі нових культурно-філософських підходів до осмислення мови. На його думку, «випадковість вибору мотивуючої ознаки, що береться за основу найменування в межах семантичного культурного ряду концептуалізованої сфери, далеко не випадкова: [...] ознака первинного найменування (а також і подальшого перенесення імені, тобто вторинного найменування) є випадковою в тому разі, коли розглядаються розрізнені приклади поза тими семантичними рядами, до яких вони належать» [25, с. 61].

Щоправда, із таким досить категоричним судженням теж важко погодитися [15, с. 56; 21, с. 16], якщо йдеться про семантичну мотивованість. За спостереженнями І. Голубовської, міжмовне вивчення семантичної мотивованості знака через образ, що лежить у його основі, виявить «строкату картину» [14, с. 64]. Інша річ – словотвірна мотивованість. Тут цілком слушними, на думку Т. Гончарової [15, с. 57], Л. Ніколаєнко [21, с. 16], є твердження Т. Вендіної, що саме словотвір дає ключі до розуміння внутрішньої форми слова, відкриваючи можливості для ономасіологічного аналізу у плані виявлення національно-культурної специфіки мовних одиниць, які будуть розглянуті нижче, а стійка повторюваність мотивуючої ознаки в різних видах номінації свідчить проти довільності, тим паче проти випадковості її вибору [12, с. 43].

Це дало поштовх до глибшого осмислення проблеми словотвірної мотивації в таких аспектах: почали не лише вивчати мотивацію широко з позицій фактору розвитку мови загалом (С. Толстая), виокремлювати мотиваційні поля мови (О. Березович), розробляти теорію мотивології як особливої сфери лінгвістичного знання (О. Блінова), але й сконцентрували ключові положення теорії мотивації в організації як інформаційно-сислового, так і прагматичного рівнів художнього тексту, де чітко простежується індивідуальний стиль того чи того митця.

У зв'язку з цим сучасний етап розвитку лінгвістичної науки заактуалізував увагу на вивченні поняття *ідіостилю* (В. Виноградов, В. Жирмунський, Б. Ларін та ін.) як єдино коректної методологічної установки індивідуального стилю автора. Тут згадаємо напрацювання, пов'язані з: 1) розумінням фактору індивідуальності художника слова, що забезпечує не лише внутрішню цілісність його стилю, але і створює його специфіку [2; 19]; 2) осмисленням ідіостилю не лише як мовного феномена, але й такого, що функціонує в єдності форми і змісту [20]. Узагалі, проблема ідіостилю має багатоаспектний характер, виникає безліч підходів до його аналізу як у межах стилістики художньої літератури, у межах лінгвістичної поетики, так і в межах нових лінгвістичних напрямків у вивченні художнього тексту (див. праці Н. Болотнової, В. Григор'єва, Л. Зубової, М. Кожевнікової, В. Кухаренка, Н. Павлович та ін.). У такий спосіб виникає потреба у розмежуванні й співвіднесенні таких понять, як *ідіостиль* й *ідіолект*.

Авторський ідіостиль – це мовна манера письменника, модель його творчої діяльності, у якій закономірно і системно втілюються властиві лише йому особливості, у якій мовні одиниці функційно перетворюються в елементи художнього тексту, що мають естетичне значення. Поняття *ідіостиль* мотивовано специфікою мови художньої літератури як особливої мовностилістичної системи синтезованого характеру. При цьому *ідіостиль*, *ідіолект* – це одні з найбільш поширених термінів, які бурхливо розвиваються в теорії художнього тексту. На думку О. Павловської, поняття, які передаються за допомогою цих термінів, не є тотожними. Якщо йдеться про *індивідуальний стиль мовлення*, то тут необхідно говорити про чільну роль інтелекту особистості. Однак інтелект особистості передусім виявляється саме на складних рівнях організації. Ця обставина і стає основою для розмежування зазначених вище понять. *Ідіолект* – це сукупність структурно-мовних особливостей мовної особистості, а *ідіостиль* – це «сукупність мовленнєвотекстових характеристик», на формування яких впливають екстралінгвістичні фактори [22, с. 71–72].

Поняття ідіостилю корелює з ідеєю «образу автора», розробленої в працях В. Виноградова, тому необхідно розглядати індивідуальний стиль мовної особистості автора як єдність, особливий тип естетично значущої мовної структури. Як правило, ця цілісність досягається завдяки застосуванню індивідуальних, своєрідних принципів відбору і мотивованого використання мовних засобів (В. Виноградов).

У зв'язку з цим на сучасному етапі розвитку лінгвістики вкотре актуалізуються дослідження творчої мовної особистості, яку Ю. Караулов витлумачує як «сукупність здібностей і характеристик людини, що зумовлюють створення й сприйняття нею мовних творів (текстів), які

розрізняються за: а) ступенем структурно-мовної складності; б) глибиною і точністю відображення дійсності; в) певною цільовою спрямованістю [18, с. 3]. Твори того чи того митця, розглянуті в їх сукупності, які передають певні фрагменти дійсності відповідно до особливостей сприйняття і відображення, можуть бути матеріалом для створення мовного портрета мовної особистості митця.

Нині вивчення ідіостилю того чи того автора відбувається саме з позиції *функційної мотивології* [5; 6; 16; 23], що не просто розвивається в межах сучасних тенденцій, але вписується в один з інтенсивно розроблюваних напрямків вивчення ідіостилю, який передбачає аналіз окремих елементів стилю і подальше звернення уваги до смислових форм і структур [8]. Такими елементами художньої системи письменника, крізь призму яких розглядається ідіостиль митця в межах теорії мотивації, є *мотиваційно зв'язані слова* (далі – МЗС) – комплексні лексичні одиниці, що складаються з двох і більше елементів, унаслідок чого вони здатні нести смислове навантаження семантично розрізнених слів як єдиного цілого. Залишаючись при цьому комплексною одиницею лексичної структури тексту, МЗС актуалізують відношення *лексичної і / або структурної мотивації*, що виявляють *умотивованість слова* [6]. Згадаємо, принаймні, праці окремих дослідників (О. Блінова, Н. Голєв, Т. Демешкіна та ін.), де представлено, з одного боку, властивості мотивації, комунікативну основу її прояву в мовленні, тексті, художній потенціал мотивації, а також механізми її реалізації, а з іншого боку, доведено, що мотивація має великий не тільки комунікативний, але й художній потенціал.

Узагалі, МЗС можуть бути ключовими словами в будь-якому творі (вірш, поема і т. ін.), можуть виконувати характеризуючу функцію, функцію створення художнього образу, образу-символу, звукового образу. Вони можуть ставати основою створення тих чи тих стилістичних прийомів, фігур. Широкий функційний спектр використання мотиваційних ланцюжків є важливим показником значущості мотивації як художнього засобу в індивідуально-авторському стилі будь-якого митця.

Будь-якому автору важливо тримати читача в постійній емоційній напрузі, в постійному комунікативному контакті, тому «ключові слова – це одна з «точок контакту» автора і читача» [10, с. 50]. У такий спосіб МЗС, будучи ключовими одиницями, здатні до смислової концентрації, оскільки вони завдяки своїй двоїстій природі (вони об'єднуються і за формою, і за змістом) мають властивість маркувати тканину твору, зацентрувавши основну увагу на певному сенсі. Тому комунікативний зв'язок між автором і читачем посилюється, бо МЗС, навмисно заактуалізовані автором, характеризуються частотністю вживання, концептуальною та образною значущістю.

Проведене дослідження засвідчило, що МЗС відіграють значну роль в організації поетичних творів Лесі Українки. Науковці (О. Блінова, В. Виноградов, Н. Голєв, В. Земська, Т. Демешкіна, О. Кубрякова та ін.) писали про текстоформувальний потенціал МЗС, їх можливості до створення єдності тексту і його структурованості за принципом «дане / це – нове», а також бути опорними точками теми, які є важливими для комунікативної гармонії автора і читача. При цьому МЗС мають здатність створення естетичної цілісності твору.

Відтак ключовими МЗС для творів Лесі Українки стали лексичні одиниці, які входять до *пасивного словникового складу української мови* – це континуум зрозумілих, але не вживаних носіями мови в спонтанній, звичайній мові слів, це – словник потенційних слів, які не відомі носію мови, але він може визначити їх значення, виходячи з контексту або з їх внутрішньої форми [1, с. 369]. Як правило, до пасивного складу лексики належать *застарілі слова* – слова, які вийшли з активного вживання і в сучасній мові, як правило, не функціують [9, с. 540]. Як зазначає О. Калінін, *застарілі слова* простежуються лише в певний період розвитку мови. Саме поняття *застаріле* передбачає неодмінне співвіднесення з сучасним етапом: воно є історично зумовленим. «Характеристика «застаріле» – це судження про ті чи інші елементи мови з позиції її сьогоденного стану» [17, с. 58].

Зважаючи на поділ застарілих слів на два розряди – *історизми* та *архаїзми*, спробуємо простежити їх функційно-мотиваційну специфіку у творах Лесі Українки.

Історизми – це слова, що вийшли з ужитку у зв'язку зі зникненням позначуваних ними понять. Вони називають застарілі речі, явища, що відійшли в історію: *граф, імператор, кольчуга, панщина, урядник* та ін. [9, с. 540]. Якщо сьогодні потрібно згадати про минуле явище, його слід називати так, як воно колись називалося. Це говорить про те, що історизми не мають синонімів у сучасній українській мові. Пропонуємо розглянути приклади МЗС тематично-функційних класів цього розряду лексики, що простежуються у віршах Лесі Українки.

I. Найменування осіб.

1. Верховні правителі, монархи, їх спадкоємці.

– *Королівно, ясна панно,*

ви себе навек згубили!

Що з'єднало вас зо мною,

вбогим лицарем без спадку?

– *Мій лицарю, любий пане,*

се мені гірка образа, –

я ж не звикла продавати

свого серця за червінці!

– **Королівно**, ясна панно,
стану вашому належить
багрянниця і корона,
а не ся буденна одіж (Леся Українка, Королівна).

2. Станове становище, стан панування, особиста залежність:
Наш Кобзар в могилі буде тихо спочивати,
Ми ж по йому будем плакати-ридати!
Кобзаря нема!

То ж по йому плаче-тужить
Україна-ненька
Жалібненько! (Леся Українка, Жалібний марш)

II. Найменування предметів побуту.

Та минав ти, наш **Кобзарю**,
Чужії пороги,
Гомоніла твоя **кобза**

Гучною струною (Леся Українка, На роковини Шевченка).

Другий розряд застарілих слів представлений архаїзмами.

Архаїзми – це слова, які називають наявні реалії, але які були витіснені через якісь причини з активного вживання синонімічними лексичними одиницями [9, с. 540]. Якщо необхідно назвати сучасну річ, то слід називати її сучасним найменуванням, а не застарілим. Таким чином, архаїзми на відміну від історизмів мають синоніми в сучасній українській мові. Залежно від того, застаріло чи все слово, його значення, фонетичне оформлення або окрема словоутворююча морфема, М. Шанський виокремлює тематично-функційні класи архаїзмів [27, с. 27–33], у межах яких простежуються і МЗС, репрезентовані у творах Лесі Українки.

1. *Власне-лексичні архаїзми* – слова, які повністю вийшли з ужитку і перейшли в пасивний словниковий запас. Наприклад:

*Шлю до тебе малий **сей** листочок,
Може, ним я тобі пригадаю,
Сею тріскою з нашого гаю,
Наш далекий волинський куточок.*

*Єсть у мене ще просьба і друга;
Сюю просьбу я шлю твоїй музі.*

*Та чи є нерозважняя туга?
Се питання я шлю твоїй музі, –
(Леся Українка, Шлю до тебе малий сей листочок).*

2. *Лексико-фонетичні архаїзми* – слова, у яких у результаті історичного розвитку змінилося звукове оформлення, однак значення збереглося повністю. Наприклад:

Розкинулось мило, недбало!

Здається, що зроду недоля,

Що горе тебе не знавало!

Розкинулось мило, недбало!

Здається, що зроду недоля,

Що горе тебе не знавало!.. (Леся Українка, Подорож до моря).

3. *Лексико-словотвірні архаїзми* – це слова, в яких застаріли окремі морфеми або словоутворююча модель. Наприклад:

*Та порадь же ти, **батьку**, нас,*

Як без тебе в світі жити Україні

При лихій годині?

*Вирядили ми свого **батенька** в далеку дорогу,*

А за його Україна-ненька помолиться богу (Леся Українка, Жалібний марш);

*Лихо віщуючий, **темряву** ночі розсунув.*

*В світлі з'явилася генія **темная** постать* (Леся Українка, Завітання).

*Довга та **чорная** шата, мов хмара, його покривала*

І хвилювала в повітрі, як море в негоду,

Сталі холодної полиском крила широкі ясніли;

*Кучері **чорні** та довгі спадали на плечі* (Леся Українка, Завітання)

Завдяки вертикальному сприйняттю поетичного тексту (Б. Гаспаров, М. Трошина, К. Штайн) і «принципу повернення» (Ю. Лотман) як універсального структурного принципу поетичного твору МЗС, співвідносячись між собою, сприймаються як ключові, опорні для сприйняття, слова в лексичній структурі тексту. Члени мотиваційного ланцюжка поширюються по всьому простору віршів, займаючи в ньому ударні смислові позиції. МЗС як ключові у творі можуть виконувати тематичну функцію або бути композиційноутворюючим засобом, як це видно з наведених вище прикладів.

У першому випадку (див. приклади МЗС-історизмів) члени мотиваційного ланцюжка, поширюючись по всій тканині вірша, стають його тематичним стрижнем, визначаючи тло сприйняття тексту і створюючи відповідну емоційну тональність вірша.

МЗС як ключові одиниці в реалізації тематичної функції стають додатковими елементами образно-смислової структури тексту, сприяючи формуванню центрального художнього образу (див. приклади МЗС-архаїзмів). У багатьох віршах Леся Українка використовує відразу кілька

мотиваційних пар і ланцюжків, які стають вузловими ланками асоціативно-образної мережі всього вірша, створюючи щільний, насичений різними смисловими зв'язками поетичний простір, що у мотивології називають мотиваційним блоком (сукупність МЗС у складі пар (ланцюжків)), які виконують у поетичному тексті одну художню задачу [7]).

МЗС, представлені за допомогою застарілої лексики, стали текстоформуєчими і змістотвірними ключовими одиницями для текстів Лесі Українки. Їх специфіка полягає у фрагментарності, безфабульності (немає чітко окресленого сюжету), оскільки в її творах рясно вкрапляються ліричні відступи, великі авторські рефлексії тощо. Ці МЗС-історизми й МЗС-архаїзми виступають як елементи, які скріплюють у єдине смислове ціле зміст віршів, оформляючи їх наскрізні теми, мотиви, образи. При цьому аналіз мотивів, що виконують функцію ключових слів у творах Лесі Українки, дозволяє розкрити особливості її індивідуального стилю в доборі матеріалу навколишньої дійсності, оскільки МЗС експлікують головні теми, які залучає у свою творчість поетеса.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Мотивація, як правило, охарактеризована складними механізмами, які на лінгвістичному рівні простежуються в межах структурно-семантичних зв'язків між твірними та похідними одиницями. При цьому засобом процесу мотивації є *мотив найменування* (мотиваційна ознака), тобто його внутрішня форма, яку ми інтерпретуємо як *основу мотивації*. *Мотиваційна ознака* – це поняття, яким послуговуються при характеристиці когнітивно-ономасіологічного аспекту мотивованості, яка в лексико-семантичному аспекті, зокрема в актах словотворення, витлумачується як *семантична ознака*, що показує зв'язок мотиватора і мотивованого слова, тобто сема.

Дослідження мотивації як художнього мовного засобу, який є однією з лінгвістичних домінант поетичної мови Лесі Українки, дало змогу простежити концептуальні її авторські смисли, визначити основні характеристики її авторського світосприйняття.

Розуміння ідіостилю як багатоаспектного феномена, який простежується не лише в індивідуальності мовного вираження і в композиційній побудові творів, а й у виборі їх тематики і проблематики, відборі життєвого матеріалу, орієнтації на відповідний літературний метод і ін., зумовило комплексний підхід до аналізу ідіостилю Лесі Українки в аспекті теорії мотивації.

Встановлено, що ідіостиль Лесі Українки спрямований на застосування нею МЗС-історизмів і МЗС-архаїзмів різних тематично-функційних груп, що дало змогу простежити розуміння ціннісних та естетичних орієнтацій поетеси.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Українка, Л. Жалібний марш [Електронний ресурс] / Леся Українка. – Режим доступу : <http://lesya.artiweb.org.ua/works/verses/alone/003zhalibny.html>
2. Українка, Л. Завітання [Електронний ресурс] / Леся Українка. – Режим доступу : <http://lesya.artiweb.org.ua/works/verses/nkp/38zavit.html>
3. Українка, Л. Королівна [Електронний ресурс] / Леся Українка. – Режим доступу : <http://lesya.artiweb.org.ua/works/verses/alone/036korolivna.html>
4. Українка, Л. На роковини Шевченка [Електронний ресурс] / Леся Українка. – Режим доступу : <http://lesya.artiweb.org.ua/works/verses/nkp/34narok.html>
5. Українка, Л. Подорож до моря [Електронний ресурс] / Леся Українка. – Режим доступу : <http://lesya.artiweb.org.ua/works/verses/nkp/45krasoukr.html>
6. Українка, Л. Шлю до тебе малий сей листочок [Електронний ресурс] / Леся Українка. – Режим доступу : <http://lesya.artiweb.org.ua/works/verses/alone/005shljudotebe.html>

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арапов, М. В. Пассивный словарь / М. В. Арапов // Большой энциклопедический словарь. – М. : Большая Российская энциклопедия, 1998. – С. 369.
2. Бахтин, М. М. Слово в поэзии и прозе / М. М. Бахтин // Вопросы литературы. 1972. – № 6. – С. 54–87.
3. Березович, Е. Л. К этнолингвистической интерпретации семантических полей / Е. Л. Березович // Вопросы языкознания. – 2004. – № 6. – С. 3–24.
4. Блинова, О. И. Внутренняя форма слова : мифы и реальность / О. И. Блинова // Вестник Томского государственного университета. Филология. – Томск, 2012. – № 4 (20). – С. 5–11.
5. Блинова, О. И. Лексическая мотивированность и некоторые проблемы региональной лексикологии / О. И. Блинова // Вопросы изучения лексики русских народных говоров. Диалектная лексика / ред. Ф. П. Филин, Ф. П. Сорокалетов. – Л., 1971. – С. 98.
6. Блинова, О. И. Мотивология и её аспекты / О. И. Блинова. – Изд. 3-е, испр. и доп. – М. : КРАСАНД, 2010. – 304 с.
7. Блинова, О. И. Словарь терминов мотивологии / О. И. Блинова // Русская мотивология. – Томск : Изд-во Томск. ун-та, 2000. – С. 13–47.
8. Болотнова, Н. С. Филологический анализ текста / Н. С. Болотнова. – Томск : Томский гос. пед. ун-т, 2001. – Ч. 1. – 129 с.
9. Большой энциклопедический словарь. Языкознание / [гл. ред. В. Н. Ярцева]. – М. : Большая Российская энциклопедия, 1998. – 685 с.
10. Васильева, А. А. О роли заглавия в ассоциативном развертывании текста (на материале сборника «Камень» О. Мандельштама) / А. А. Васильева // Художественный текст и языковая личность: проблемы изучения и обучения. – Томск, 2001. – С. 50–56.
11. Вендина, Т. И. Словообразование и «сокрытые смыслы» языка культуры / Т. И. Вендина // Вестник Московского гос. ун-та. – Сер. 19 «Лингвистика и межкультурная коммуникация». – 2001. – № 2. – С. 14–32.

12. Вендина, Т. И. Словообразование как источник реконструкции языкового сознания / Т. И. Вендина // Вопросы языкознания. – 2002. – № 4. – С. 42–72.
13. Гак, В. Г. Языковые преобразования / Валентин Григорьевич Гак. – М. : Школа «Языки русской культуры», 1998. – 768 с.
14. Голубовська, І. О. Етнічні особливості мовних картин світу / Ірина Олександрівна Голубовська. – [2-е вид., випр. і доп.] – К. : Логос, 2004. – 284 с.
15. Гончарова, Т. В. Типологія аксіологічно маркованих агентивних номінативних одиниць із формантом -er / Тетяна Володимирівна Гончарова. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. – 165 с.
16. Дубина, Л. В. Функции мотивационно связанных слов в поэтическом тексте : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01 / Дубина Людмила Витальевна. – Томск, 2001. – 158 с.
17. Калинин, А. В. Лексика русского языка [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. В. Калинин. – 2-е изд., стер. – М. : ФЛИНТА, 2013. – 320 с.
18. Караулов, Ю. Н. Русская языковая личность и задачи ее изучения / Ю. Н. Караулов // Язык и личность. – М. : Наука, 1989. – С. 3–15.
19. Лосев, А. Ф. Проблема художественного стиля / А. Ф. Лосев. – К. : COLLEGIUM, 1994. – 285 с.
20. Минералов, Ю. И. Теория художественной словесности / Ю. И. Минералов. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – 360 с.
21. Ніколаєнко, Л. С. Мотиваційна основа аксіологічно маркованих композитних номінацій в англійській і українській мовах : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.17 / Ніколаєнко Любов Сергіївна. – К., 2009. – 209 с.
22. Павловская, О. Е. Стиль как прототипическая категория гуманитарных наук (системно-терминологический аспект) : дис. ... докт. филол. наук : 10.02.19 / Павловская Ольга Евгеньевна. – Краснодар, 2007. – 328 с.
23. Погудина, Е. Ю. Функционально-мотивологическое исследование поэзии и прозы М. Цветаевой : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01 / Погудина Евгения Юрьевна. – Томск, 2003. – 170 с.
24. Серебренников, Б. А. О материалистическом подходе к языкознанию / Борис Александрович Серебренников. – М. : Наука, 1983. – 317 с.
25. Степанов, Ю. С. Язык и метод : К современной философии языка / Юрий Сергеевич Степанов. – М. : Прогресс, 1998. – 784 с.
26. Уфимцева, А. А. Лексическая номинация (первичная нейтральная) / Анна Анфилофьевна Уфимцева. – 2-е изд. – М. : ЛИБРОКОМ, 2010. – 88 с.
27. Шанский, Н. М. Устаревшие слова в лексике современного русского литературного языка / Н. М. Шанский // Русский язык в школе. – 1954. – № 3. – С. 27–33.
28. Ягафарова, Г. Н. Основные ономаσιологические понятия / Г. Н. Ягафарова // Вестник Челябинского государственного университета. – 2010. – № 13 (194). Филология. Искусствоведение. – Вып. 43. – С. 172–177.

Стаття надійшла 15.03.2017 року